

La Model ha deixat de ser el model que no ha sigut mai. (Enunciat impossible; no es pot no ser i deixar de ser, les dues coses es contravenen. Però convinguem en el joc de paraules i estalviem-nos, així, disquisicions més llargues.) En un moment en què, vist tot plegat, a un li sembla que no hi haurà suficients cel·les per a tants xoriços, la Model tanca amb pany i forrellat. I entre tanta notícia de presó, aquesta és la millor. Per un segon, dijous passat em va semblar sentir un immens cop de porta, amb volta de clau inclosa, ressonant per tot Barcelona. I viatjant en la mateixa ona de so, l'aplau-diment de tots els ciutadans.

a punt

Josep Maria Pou
ACTOR I DIRECTOR DE TEATRE

Per la llibertat

Han sigut més de cent anys d'història. D'històries, seria més precís. De tots els colors. Tenim memòria i hemeroteques per explicar-ho i reviure-ho quan faci falta. Però ja tot és passat, i en el futur que

s'obre es multipliquen els bons desitjos per a la utilització d'aquest espai. Dues illes senceres de cases de l'Eixample. Aviat és dit. Entenc i comparteixo, per descomptat, les reivindicacions veïnals: esco-

les, centres culturals i esportius, vivendes assequibles, etcètera, però ara veig, a vista de dron, aquesta Model com un ocellot gegant abatut i penso: ¿i la llibertat? Tants crits de llibertat continguts entre les seves parets durant tants anys, ¿no es podrien materialitzar en un homenatge a la llibertat i prou?

És una utopia, ja ho sé. Però els explico el que imagino: veig un immens, enorme, gegant parc, lliure, obert als quatre vents, lliure, sense parets, lliure, sense barreres, lliure, sense reixes ni obstacles, lliure, per córrer, lliures, per respirar, lliures, per renéixer, lliures, per saber-nos, en definitiva, tan lliures com van somiar els que van somiar

En lloc de la Model imagino un immens parc, lliure, obert als quatre vents

ser lliures en els cent i escaig anys d'aquest lloc.

I en el somni convoco **Joan Manuel Serrat** i **Miguel Hernández**: *Para la libertad sangro, lucho, pervivo / Para la libertad. / Porque donde unas cuencas vacías amanezcan / ella pondrá dos piedras de futura mirada / y hará que nuevos brazos y nuevas piernas crezcan / en la carne talada. / En la carne talada. ≡*

«Que et preguntin per què no tens fills és molt masculista»

PAULA HAWKINS Escriptora

OLGA PEREDA
MADRID

Vendre 20 milions de llibres a tot el món és una cosa que passa –si és que passa– «una vegada a la vida». Als seus 44 anys, l'experiodista Paula Hawkins és conscient que mai tornarà a tenir un èxit com *La noia del tren*, la primera novel·la que va firmar amb el seu nom després d'escriure'n (per encàrrec) quatre més de caire presumptament romàntic i que havien sigut una clatellada comercial i personal. En plena gira internacional, Hawkins (nascuda a Zimbabwe, malgrat que als 17 anys va desembarcar a Anglaterra) recala a Madrid per promocionar *Escrito en el agua* (Planeta), thriller psicològic en què narra l'asfixiant vida en un petit poble on una dona apareix morta. La germana de la víctima torna a la localitat i s'enfronta amb els records i les pors. Com a *La noia del tren*, la memòria i la violència contra les dones protagonitzen una novel·la creada per atrapar el lector des de la primera pàgina. L'adaptació al cine ja està en marxa, però Hawkins no s'encarregarà del guió. Ella ja pensa en el seu següent llibre.

–La noia del tren va ser, i segueix sent, un fenomen editorial. ¿Vostè pot fer una vida normal?

–Sí, exactament igual a abans de publicar-se la novel·la. La gent no em reconeix pel carrer.

–¿És més feliç ara que quan exercia el periodisme econòmic i entrevistava grans magnats?

–Sí, vaig disfrutar amb aquell ofici [heretat del seu pare, corresponsal de *Financial Times* a Zimbabwe], però no se'm donava bé. Vaig aprendre moltes coses. Per exemple, a escoltar la gent i a escriure textos nets i clars. Però soc més feliç inventant històries que intentant treure la veritat de

► Imatge editorial de Paula Hawkins, autora del 'thriller' psicològic 'Escrito en el agua'.

les persones que entrevistava.

–Per a *Escrito en el agua* ha necessitat tres anys. Diu que ho ha passat «fatal». ¿Per què, si adora escriure?

–Perquè no em van deixar estar tranquil·la a casa, que és el que volia. La promoció de *La noia del tren* i la seva adaptació al cine em van robar molt de temps.

–¿No li han agafat ganes de quedar-se a casa i evitar els viatges per vendre *Escrito en el agua*?

–Quan firmes un contracte amb un editor, et compromets a entregar un llibre, però també a ajudar a promocionar-lo. Si no ho vols fer, has d'advertir-ho al principi. Els meus editors m'han recolzat molt i jo vull recolzar-los també. No és que detesti les entrevis-

tes, diguem-ne que no és la part de la meua feina que més disfruto.

–En la seva opinió, el que va passar amb *La noia del tren* no té una explicació fàcil i única. «És alquímia, coses que succeeixen», afirma.

–No soc capaç d'explicar el que ha passat amb la meua novel·la, de veritat. Si ho sabés, repetiria una vegada i una altra la fórmula per aconseguir el mateix èxit. A veure, soc conscient que al públic potser li va agradar molt el ritme del llibre. O el personatge de Rachel, algú poc usual amb qui et podies identificar o molestar al mateix temps.

–En el seu nou treball insisteix en la memòria. És fonamental, és el que ens fa ser les persones que som.

–Quan algú té demència i no recor-

da coses comença a perdre la personalitat, perd connexions amb la família. I em fascina la manera com la memòria ens pot enganyar. Podem no haver viscut una cosa però pensar que sí que l'hem viscut. Ens expliquem una història perquè no volem enfrontar-nos a la veritat.

–Faci memòria. Vostè diu que l'experiència d'aterrar a Anglaterra amb 17 anys des del seu país d'origen la va convertir en la novel·lista que és ara. ¿Per què?

–Perquè em vaig mudar a un lloc on no pertanyia i em sentia una *outsider*. Vaig desenvolupar una relació diferent amb la gent d'allà, els observava, però no m'hi sentia connectada. Això és una cosa que, crec, tenim en comú tots els escriptors: una capacitat per mirar des de fora.

–A més de la memòria, un altre tema que aborda a *Escrito en el agua* és la violència sobre la dona.

–És un problema persistent. Desconec les xifres a Espanya, però a Anglaterra dues dones moren cada setmana a mans de les parelles o exparelles. Com a societat, crec que hem de canviar l'enfocament que li fem. A vegades, als mitjans de comunicació es deixa veure la possibilitat que les dones han buscat aquesta violència, com si elles fossin les responsables.

–¿Violència masculista és que et preguntin per què no tens fills, com li ha passat a vostè més d'una vegada?

–No en diria violència, però per descomptat és molt masculista. Totes les dones seguim havent d'enfrontar-nos a aquest tipus de preguntes mentre que als homes no els passa. Quan Theresa May va accedir al poder a Anglaterra hi va haver fortíssimes discussions sobre què significava el fet que no fos mare. Això no hauria passat mai amb un primer ministre.

–Les seves novel·les constaten que tots tenim un costat fosc.

–Tots tenim una capacitat de comportar-nos de manera extrema en circumstàncies extremes, ja siguin bones o dolentes. En determinades crisis veiem persones heroiques i tot al contrari. Llegint les meves novel·les algú pot pensar que jo tinc una personalitat fosca, però no és així. És cert que hi ha aspectes de mi que agafo prestats per construir els meus llibres, com la soledat. ≡

«Com a societat, hem de canviar l'enfocament amb què tractem la violència sobre les dones»